

ANALÝZA

16. 11. 2017

Vývoj indexů cen v zahraničním obchodě ve 3. čtvrtletí 2017

Ceny vývozu ve 3. čtvrtletí 2017 proti 2. čtvrtletí 2017 klesly o 2,0 %, ceny dovozu o 3,0 %, směnné relace dosáhly hodnoty 101,0 %. Meziročně se ceny vývozu ve 3. čtvrtletí snížily o 1,1 %, ceny dovozu o 0,9 %, směnné relace dosáhly hodnoty 99,8 %.

Mezičtvrtletní hodnocení:

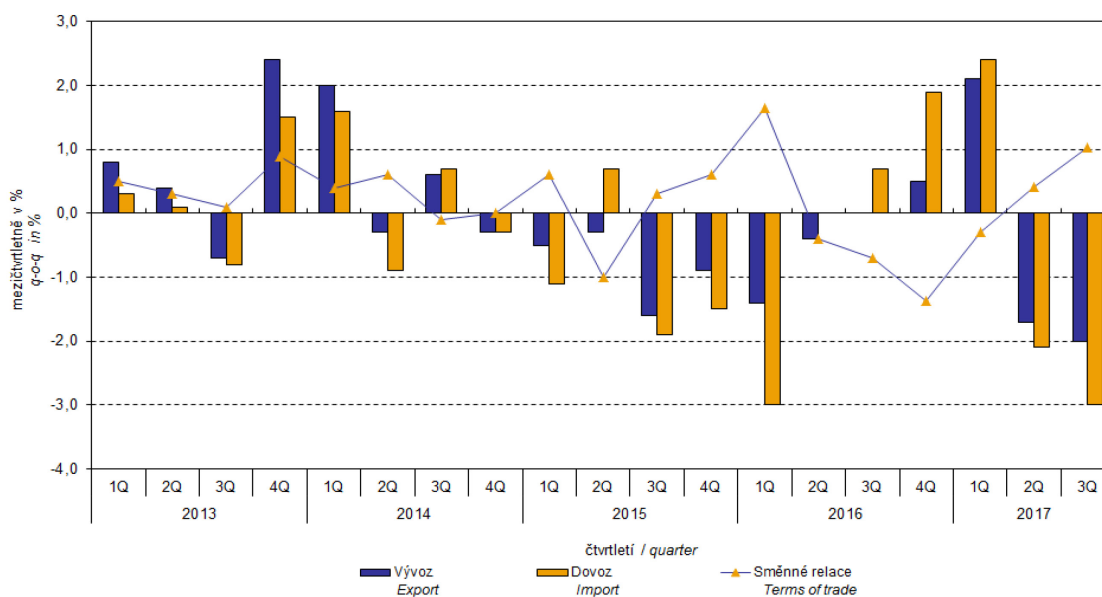
Ceny vývozu se ve 3. čtvrtletí 2017 proti 2. čtvrtletí 2017 snížily o 2,0 % (ve 2. čtvrtletí 2017 o 1,7 %). Ceny minerálních paliv klesly o 4,9 %, chemikálií o 3,2 %, strojů a dopravních prostředků o 2,3 % a ceny průmyslového spotřebního zboží o 1,6 %. V žádné ze sledovaných skupin ceny nerostly.

Ceny dovozu ve 3. čtvrtletí 2017 proti 2. čtvrtletí 2017 klesly o 3,0 % (ve 2. čtvrtletí 2017 o 2,1 %). Ceny ostatních surovin se snížily o 10,6 %, minerálních paliv o 4,5 %, strojů a dopravních prostředků o 3,3 % a ceny chemikálií o 2,9 %. Ceny se nezvýšily v žádné sledované skupině.

Směnné relace ve 3. čtvrtletí 2017 proti 2. čtvrtletí 2017 dosáhly hodnoty 101,0 % (ve 2. čtvrtletí 2017 hodnota 100,4 %). Nejvyšší pozitivní hodnoty směnných relací dosáhly ostatní suroviny (108,6 %), potraviny (101,6 %) a stroje a dopravní prostředky (101,0 %). Negativní hodnoty zaznamenala minerální paliva (99,6 %) a chemikálie (99,7 %).

Graf č. 1
Chart No. 1

Vývoj cen v zahraničním obchodě mezičtvrtletně
Price trend in external trade q-o-q

Oddělení informačních služeb – ústředí

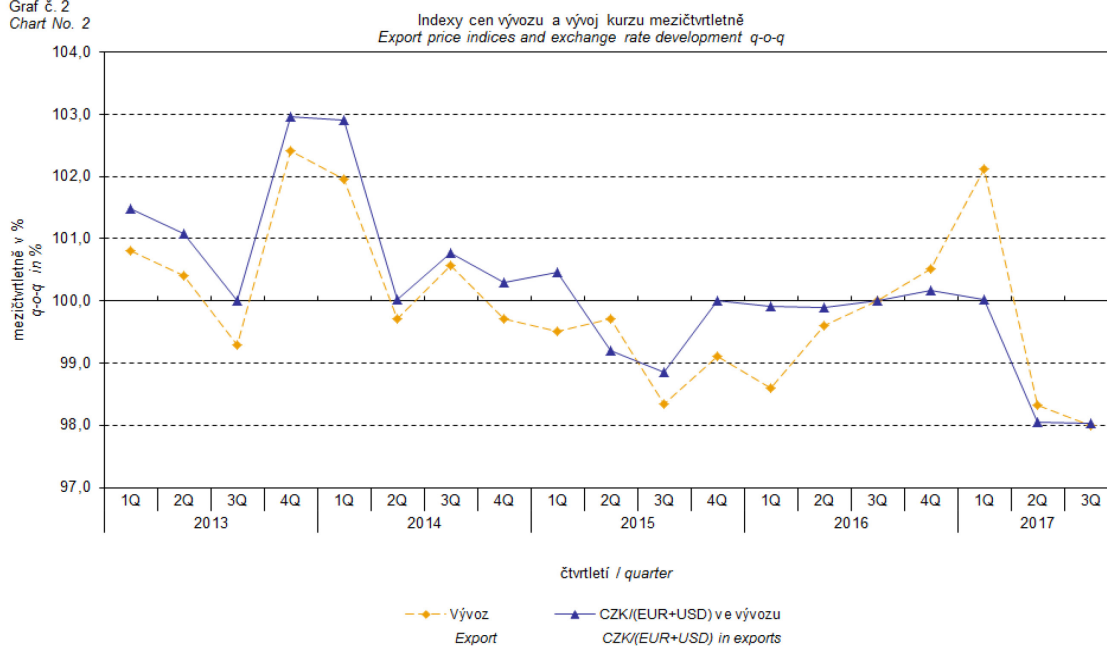
Informace o inflaci, HDP, obyvatelstvu, průměrných mzdách a mnohé další najdete na stránkách

Českého statistického úřadu: www.czso.cz | tel.: 274 052 304, 274 052 425, e-mail: infoservis@czso.cz

ANALÝZA

Vývoj cen zahraničního obchodu významně ovlivňoval rovněž kurz koruny k hlavním zahraničním měnám. Do mezičtvrtletního indexu kurzu byly zahrnuty dvě nejvýznamnější měny z hlediska českého zahraničního obchodu, tedy EUR a USD. Mezičtvrtletní indexy kurzů CZK k těmto měnám byly váženy váhou, která těmto zahraničním měnám přísluší v indexu vývozních cen, resp. dovozních cen.

Graf č. 2
Chart No. 2

Graf č. 3
Chart No. 3

Oddělení informačních služeb – ústředí

Informace o inflaci, HDP, obyvatelstvu, průměrných mzdách a mnohé další najdete na stránkách

Českého statistického úřadu: www.czso.cz | tel.: 274 052 304, 274 052 425, e-mail: infoservis@czso.cz

ANALÝZA

Z výše uvedených grafů 2 a 3 je patrné, že v případě vývozu i dovozu jsou ceny zahraničního obchodu vázány na kurzové vlivy. Kontrakty se zahraničními subjekty jsou zpravidla uzavírány na delší časové období a čím je období kontraktu delší, tím je vazba na kurzy silnější.

Meziroční hodnocení:

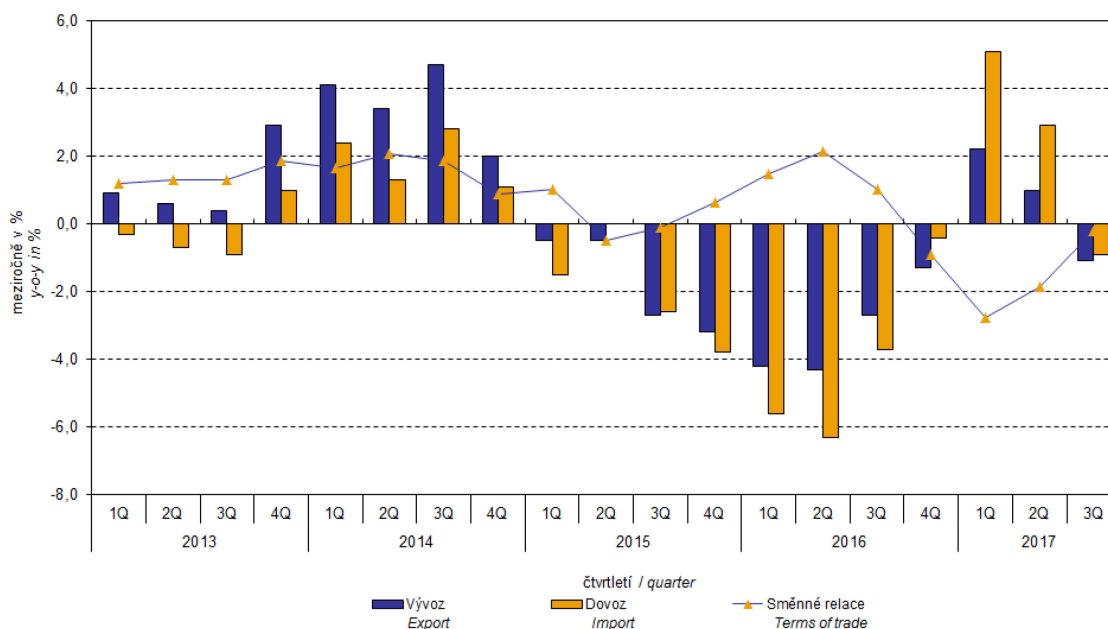
Vývozní ceny se ve 3. čtvrtletí 2017 snížily o 1,1 % (ve 2. čtvrtletí 2017 se zvýšily o 1,0 %). Největší pokles zaznamenaly ceny strojů a dopravních prostředků o 3,0 %, průmyslové spotřební zboží o 1,8 % a ceny chemikálií o 0,7 %. Rostly zejména ceny minerálních paliv o 9,6 %, ostatních surovin o 8,6 % a ceny potravin o 2,4 %.

Dovozní ceny ve 3. čtvrtletí 2017 klesly o 0,9 % (ve 2. čtvrtletí 2017 rostly o 2,9 %). Ceny strojů a dopravních prostředků se snížily o 4,3 %, průmyslového spotřebního zboží o 3,5 % a ceny chemikálií o 0,6 %. Nejvíce se zvýšily ceny ostatních surovin o 5,4 %, minerálních paliv o 5,2 % a ceny polotovarů o 3,8 %.

Směnné relace se meziročně ve 3. čtvrtletí 2017 zvýšily na hodnotu 99,8 % (ve 2. čtvrtletí 2017 hodnota 98,2 %), nicméně zůstaly čtvrté čtvrtletí v negativních hodnotách – viz graf 4. Z významnějších skupin zaznamenaly negativní hodnoty směnných relací polotovary (97,4 %) a chemikálie (99,9 %). Pozitivní hodnoty směnných relací dosáhla zejména minerální paliva (104,2 %), ostatní suroviny (103,0 %) a stroje a dopravní prostředky (101,4 %).

Graf č. 4
Chart No. 4

Vývoj cen v zahraničním obchodě meziročně
Price trend in external trade y-o-y

Oddělení informačních služeb – ústředí

Informace o inflaci, HDP, obyvatelstvu, průměrných mzdách a mnohé další najdete na stránkách

Českého statistického úřadu: www.czso.cz | tel.: 274 052 304, 274 052 425, e-mail: infoservis@czso.cz

ANALÝZA

Meziroční kurzově očištěné indexy cen zahraničního obchodu

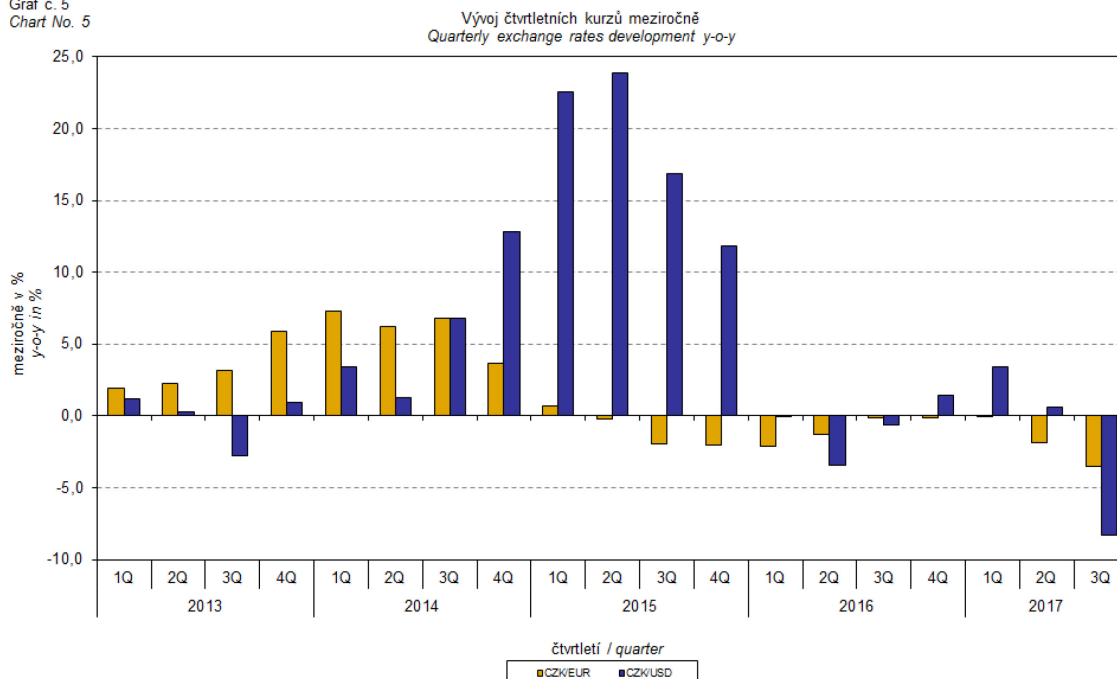
ČSÚ počítá také meziroční indexy cen zahraničního obchodu očištěné o kurzové vlivy. Postupuje se tak, že ceny v cizích měnách vykázané za aktuální měsíc jsou **přepočteny** na české koruny **kurzem** stejného měsíce **minulého roku**. Spolu s cenami vykazovanými v CZK vstupují do výpočtu váženého průměru. Tento kurzově očištěný bazický cenový index je vztažen k neočištěnému bazickému cenovému indexu stejného měsíce minulého roku, tím je spočten měsíční meziroční očištěný cenový index. Od roku 2017 se analogicky počítají také čtvrtletní očištěné indexy. **Rozdíly mezi očištěnými a neočištěnými cenovými indexy mohou být značné**, dobře viditelné jsou z grafů 6 a 7, například ve třetím čtvrtletí roku 2014.

Použitá metoda z řady praktických důvodů neumožňuje 100% kurzové očištění, protože všechny realizace v cizích měnách nejsou v cizích měnách vykazovány; tento podíl činí do 30 %. Z uvedeného vyplývá, že **při plném kurzovém očištění by se rozdíly** mezi publikovanými cenovými indexy a kurzově očištěnými cenovými indexy pravděpodobně dále **zvětšovaly**.

Z výše popsaných kurzově očištěných indexů lze vytvořit také kurzově očištěný rozklad přírůstků indexů cen. Tabulka 1 uvádí **publikovaný a kurzově očištěný rozklad přírůstků** indexů cen vývozu a dovozu, s rozšířením o nejvýznamnější dvoumístné skupiny SITC 7. Tento rozklad dobře ilustruje, kolika procentními body každá skupina "kurzově přispívá" do indexu.

Obecně platí, že kurzový vliv snižuje cenové indexy zahraničního obchodu, pokud koruna v úhrnu proti zahraničním měnám posiluje. Naopak kurzový vliv působí na zvyšování indexů cen, pokud koruna v úhrnu proti zahraničním měnám oslabuje.

Graf č. 5
Chart No. 5

Oddělení informačních služeb – ústředí

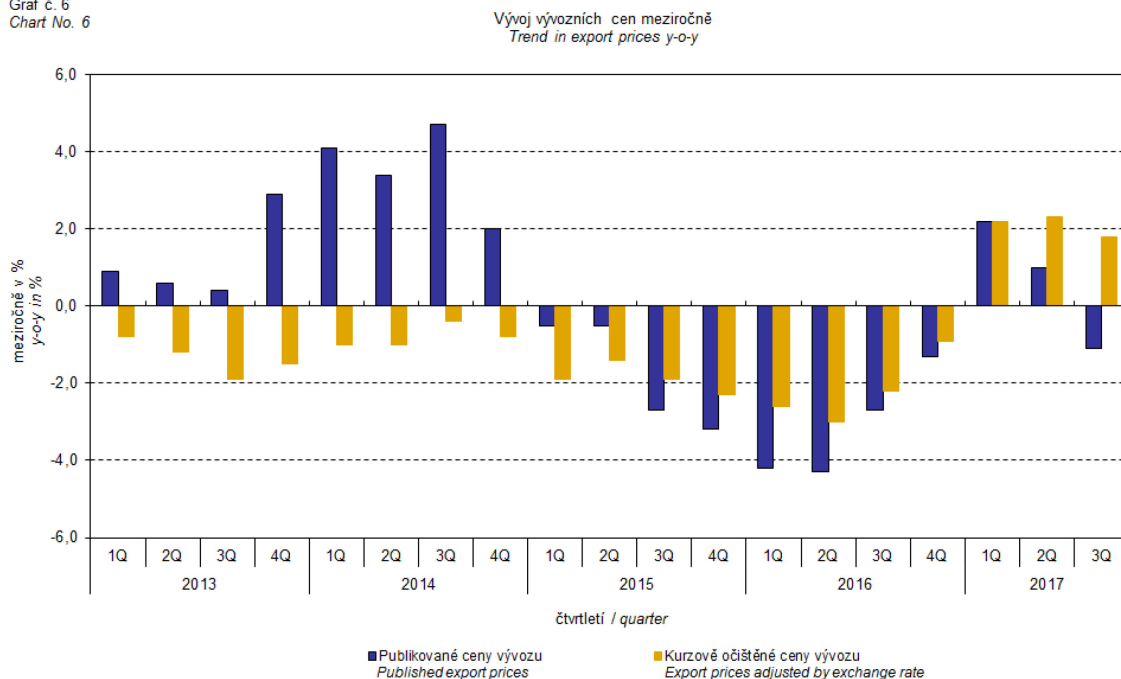
Informace o inflaci, HDP, obyvatelstvu, průměrných mzdách a mnohé další najdete na stránkách

Českého statistického úřadu: www.czso.cz | tel.: 274 052 304, 274 052 425, e-mail: infoservis@czso.cz

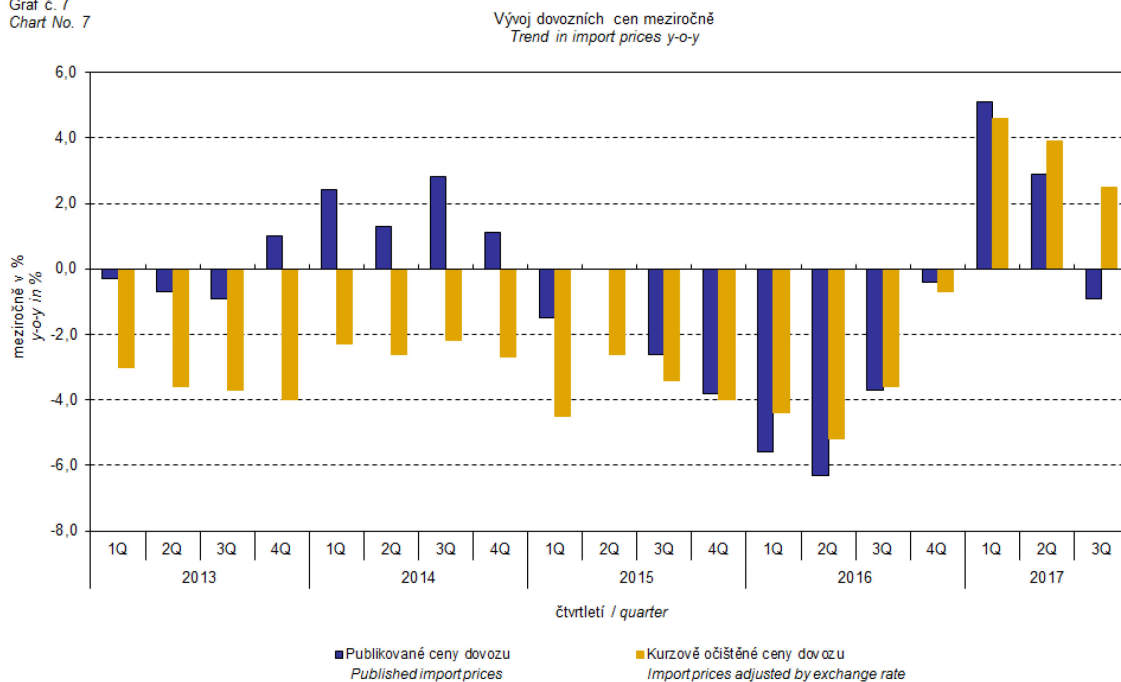
ANALÝZA

Z následujících grafů 6 a 7 je patrné, jak významně kurzový vliv působil na výši indexů cen vývozu a dovozu.

Graf č. 6
Chart No. 6

Graf č. 7
Chart No. 7

Oddělení informačních služeb – ústředí

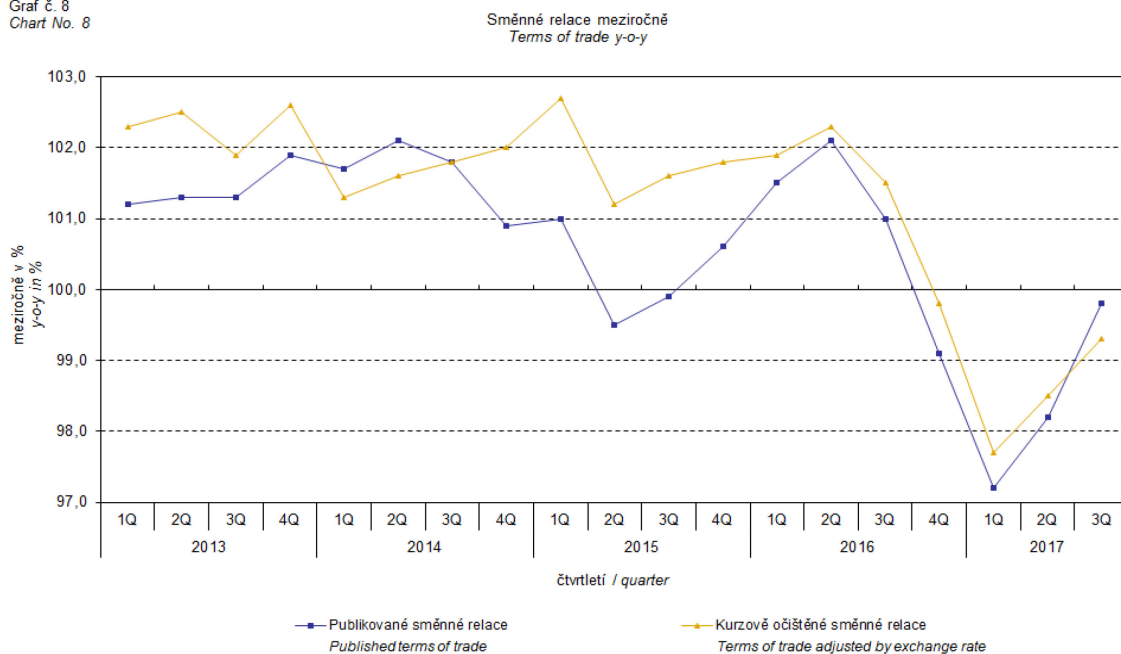
Informace o inflaci, HDP, obyvatelstvu, průměrných mzdách a mnohé další najdete na stránkách

Českého statistického úřadu: www.czso.cz | tel.: 274 052 304, 274 052 425, e-mail: infoservis@czso.cz

ANALÝZA

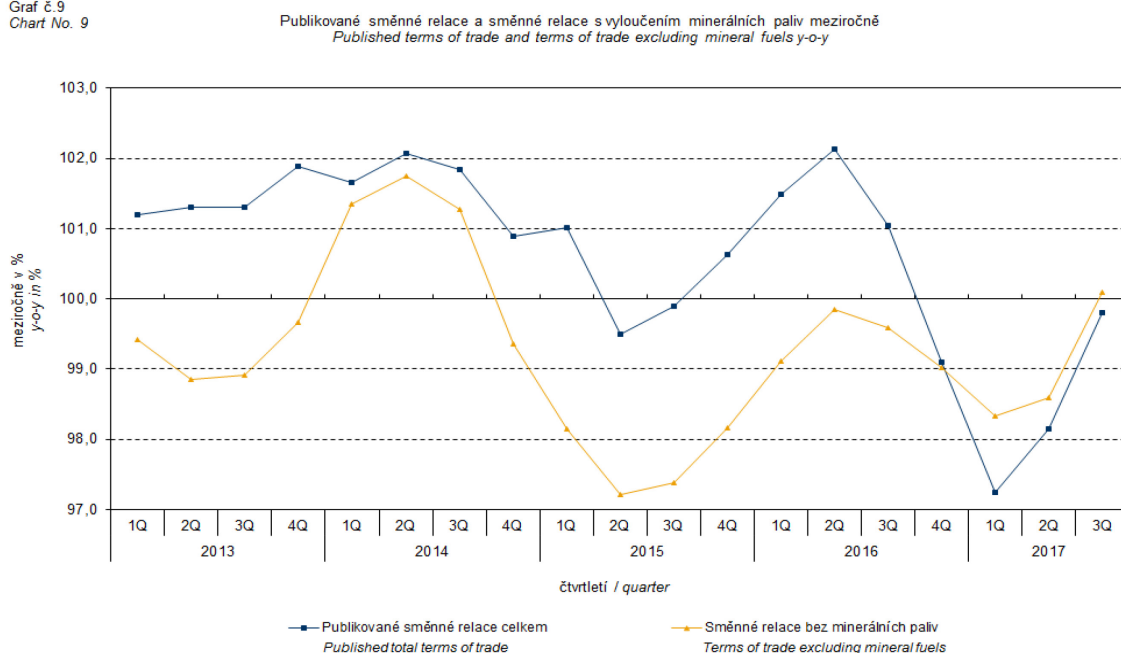
Z grafu 8 je patrné působení kurzového vlivu na meziroční směnné relace.

Graf č. 8
Chart No. 8

Graf 9 ukazuje vývoj hodnoty směnných relací, pokud se ze sledování vyloučí skupina minerálních paliv.

Graf č.9
Chart No. 9

Oddělení informačních služeb – ústředí

Informace o inflaci, HDP, obyvatelstvu, průměrných mzdách a mnohé další najdete na stránkách

Českého statistického úřadu: www.czso.cz | tel.: 274 052 304, 274 052 425, e-mail: infoservis@czso.cz

ANALÝZA

V grafu 9 můžeme pozorovat vliv minerálních paliv, který do 4. čtvrtletí 2016 zvyšoval celkovou hodnotu meziročních směnných relací. V 1. čtvrtletí 2017 se situace obrátila a minerální paliva začala směnné relace snižovat. Souvisí to pochopitelně s vývojem cen na světových trzích, zejména ropy. Dovozní ceny, které mají proti cenám vývozním vyšší podíl surovin, reagují citlivěji na cenové turbulence. Při růstu cen surovin se proto směnné relace zpravidla snižují, a naopak při poklesu cen surovin směnné relace rostou.

Závěrečné shrnutí

Kurzový vliv meziročně ve 3. čtvrtletí 2017 způsobil pokles vývozních a dovozních cen; bez vlivu kurzu indexy rostly. Vývozní ceny meziročně klesly více než ceny dovozní, proto směnné relace zůstaly v negativních hodnotách. S vyloučením kurzového vlivu zůstaly směnné relace také negativní. Hodnoty bez kurzového vlivu odpovídají kurzově očištěným indexům – viz grafy 6, 7 a 8.

ANALÝZA
Tabulka 1: Rozklad přírůstků publikovaných a kurzově očištěných indexů cen vývozu a dovozu za 3. čtvrtletí 2017
Table 1: Breakdown of export and import price indices - published and exchange rate adjusted for 3Q 2017

SITC	Název Name	Publikované Published					Očištěné Adjusted				
		Meziroční Year-on-year					Meziroční Year-on-year				
		2Q/2017	07/2017	08/2017	09/2017	3Q/2017	2Q/2017	07/2017	08/2017	09/2017	3Q/2017
Rozklad přírůstků indexů vývozních cen <i>Breakdown of export price indices</i>											
	Celkem <i>Total</i>	1,0	-1,2	-1,2	-0,9	-1,1	2,3	1,7	1,7	2,2	1,8
0	Potraviny a živá zvířata <i>Food and live animals</i>	0,1	0,1	0,1	0,0	0,1	0,2	0,1	0,1	0,1	0,1
1	Nápoje a tabák <i>Beverages and tobacco</i>	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
2	Suroviny nepoživatelné, s výjimkou paliv <i>Crude materials, inedible, except fuels</i>	0,3	0,2	0,2	0,3	0,2	0,4	0,3	0,3	0,4	0,3
3	Minerální paliva, maziva a příbuzné materiály <i>Mineral fuels, lubricants and related materials</i>	0,5	0,2	0,3	0,3	0,3	0,5	0,3	0,4	0,4	0,4
4	Živočišné a rostlinné oleje <i>Animal and vegetable oils, fats and waxes</i>	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
5	Chemikálie a příbuzné výrobky <i>Chemicals and related products</i>	0,2	0,0	-0,1	0,0	-0,1	0,2	0,2	0,1	0,2	0,1
6	Tržní výrobky tříděné hlavně podle materiálu <i>Manufactured goods classified chiefly by material</i>	0,5	0,2	0,1	0,3	0,2	0,7	0,6	0,6	0,7	0,7
7	Stroje a dopravní prostředky - z toho: <i>Machinery and transport equipment - thereof:</i>	-0,7	-1,7	-1,6	-1,5	-1,6	0,1	0,0	0,1	0,3	0,1
74	Stroje a zařízení všeobecně užívané v průmyslu, j.n. <i>General industrial machinery and equipment, n.e.s.</i>	-0,2	-0,3	-0,2	-0,2	-0,2	0,0	0,0	0,1	0,1	0,1
77	Elektrická zařízení, přístroje a spotřebiče, j.n. <i>Electrical machinery, apparatus and appliances, n.e.s.</i>	0,1	-0,1	-0,2	-0,1	-0,1	0,2	0,1	0,1	0,1	0,1
78	Silniční vozidla <i>Road vehicles (including air-cushion vehicles)</i>	-0,4	-0,7	-0,7	-0,7	-0,7	-0,1	-0,1	-0,1	-0,1	-0,1
8	Průmyslové spotřební zboží <i>Miscellaneous manufactured articles</i>	0,1	-0,2	-0,2	-0,3	-0,2	0,2	0,2	0,1	0,1	0,1
Rozklad přírůstků indexů dovozních cen <i>Breakdown of import price indices</i>											
	Celkem <i>Total</i>	2,9	-0,8	-1,1	-0,8	-0,9	3,9	2,5	2,3	2,7	2,5
0	Potraviny a živá zvířata <i>Food and live animals</i>	0,3	0,2	0,1	0,0	0,1	0,4	0,3	0,2	0,1	0,2
1	Nápoje a tabák <i>Beverages and tobacco</i>	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,1	0,0	0,1
2	Suroviny nepoživatelné, s výjimkou paliv <i>Crude materials, inedible, except fuels</i>	0,5	0,2	0,1	0,1	0,1	0,5	0,3	0,2	0,2	0,2
3	Minerální paliva, maziva a příbuzné materiály <i>Mineral fuels, lubricants and related materials</i>	1,2	0,3	0,3	0,5	0,4	1,3	0,7	0,7	0,9	0,8
4	Živočišné a rostlinné oleje <i>Animal and vegetable oils, fats and waxes</i>	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
5	Chemikálie a příbuzné výrobky <i>Chemicals and related products</i>	0,3	0,0	-0,1	0,0	0,0	0,4	0,3	0,2	0,3	0,2
6	Tržní výrobky tříděné hlavně podle materiálu <i>Manufactured goods classified chiefly by material</i>	1,2	0,6	0,7	0,8	0,7	1,4	1,1	1,2	1,3	1,2
7	Stroje a dopravní prostředky - z toho: <i>Machinery and transport equipment - thereof:</i>	-0,6	-1,8	-1,9	-1,9	-1,9	-0,1	-0,2	-0,3	-0,1	-0,2
74	Stroje a zařízení všeobecně užívané v průmyslu, j.n. <i>General industrial machinery and equipment, n.e.s.</i>	0,0	-0,2	-0,2	-0,2	-0,2	0,0	0,1	0,1	0,0	0,1
75	Kancelářské stroje a zař. k automat. zpracování dat <i>Office machines and automatic data-processing machines</i>	-0,1	-0,4	-0,4	-0,4	-0,4	0,1	-0,1	-0,1	-0,1	-0,1
77	Elektrická zařízení, přístroje a spotřebiče, j.n. <i>Electrical machinery, apparatus and appliances, n.e.s.</i>	-0,2	-0,6	-0,5	-0,5	-0,5	0,0	-0,1	-0,1	0,0	0,0
78	Silniční vozidla <i>Road vehicles (including air-cushion vehicles)</i>	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,1	0,2	0,2	0,2	0,2
8	Průmyslové spotřební zboží <i>Miscellaneous manufactured articles</i>	0,0	-0,3	-0,3	-0,3	-0,3	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0

Oddělení informačních služeb – ústředí

Informace o inflaci, HDP, obyvatelstvu, průměrných mzdách a mnohé další najdete na stránkách

 Českého statistického úřadu: www.czso.cz | tel.: 274 052 304, 274 052 425, e-mail: infoservis@czso.cz

ANALÝZA

Závěrečná tabulka uvádí publikované **neočistěné** indexy cen zahraničního obchodu.

Tabulka 2: Indexy cen vývozu a dovozu ve 3. čtvrtletí 2017
Table 2: Export and import price indices in Q3 2017

SITC	Název Name	Stejně období předchozího roku = 100 Corresponding period of previous year = 100				
		2Q/2017	7/2017	8/2017	9/2017	3Q/2017
Indexy vývozních cen Export price indices						
	Celkem Total	101,0	98,8	98,8	99,1	98,9
0	Potraviny a živá zvířata Food and live animals	104,1	102,7	102,4	102,1	102,4
1	Nápoje a tabák Beverages and tobacco	98,5	97,2	100,8	102,0	99,9
2	Suroviny nepoživatelné, s výjimkou paliv Crude materials, inedible, except fuels	111,1	106,8	107,7	111,4	108,6
3	Minerální paliva, maziva a příbuzné materiály Mineral fuels, lubricants and related materials	116,8	109,1	109,8	110,0	109,6
4	Živočišné a rostlinné oleje Animal and vegetable oils, fats and waxes	106,0	104,7	103,1	98,7	102,2
5	Chemikálie a příbuzné výrobky Chemicals and related products	102,4	99,5	98,9	99,4	99,3
6	Tržní výrobky tříděné hlavně podle materiálu Manufactured goods classified chiefly by material	102,8	100,9	101,0	101,5	101,1
7	Stroje a dopravní prostředky Machinery and transport equipment	98,7	96,9	96,9	97,2	97,0
8	Průmyslové spotřební zboží Miscellaneous manufactured articles	100,4	98,5	98,4	97,6	98,2
Indexy dovozních cen Import price indices						
	Celkem Total	102,9	99,2	98,9	99,2	99,1
0	Potraviny a živá zvířata Food and live animals	105,9	104,1	101,4	100,4	102,0
1	Nápoje a tabák Beverages and tobacco	104,0	102,0	102,1	101,7	101,9
2	Suroviny nepoživatelné, s výjimkou paliv Crude materials, inedible, except fuels	121,8	108,8	104,6	102,8	105,4
3	Minerální paliva, maziva a příbuzné materiály Mineral fuels, lubricants and related materials	117,5	104,4	104,5	106,9	105,2
4	Živočišné a rostlinné oleje Animal and vegetable oils, fats and waxes	100,9	99,4	96,0	94,9	96,7
5	Chemikálie a příbuzné výrobky Chemicals and related products	102,4	99,7	98,8	99,7	99,4
6	Tržní výrobky tříděné hlavně podle materiálu Manufactured goods classified chiefly by material	106,7	103,3	103,8	104,2	103,8
7	Stroje a dopravní prostředky Machinery and transport equipment	98,8	95,8	95,6	95,7	95,7
8	Průmyslové spotřební zboží Miscellaneous manufactured articles	99,5	96,4	96,7	96,4	96,5

Zpracoval: Ing. Vladimír Klimeš, odbor statistiky cen

Ředitel odboru: RNDr. Jiří Mrázek, tel. 274 052 533